

אהבה לנצח

לכבוד ט"ו באב, חג האהבה, כמה סיפורי אהבה מיתולוגיים מפל הזמנים: מדוד המלך ועד דוד בן-גוריון. מרחל אמנו ועד רחל המשוררת

כתבה: לאה רוז

ל"ב). אך תקוותה של לאה לרכוש את לב בעלה לא

נתמלאה, ויעקב המשיך לאהוב את רחל.

למרות האהבה הגדולה, היה מכשול בנישואיהם – רחל לא הצליחה להביא ילדים במשך תקופה ארוכה. קנאתה בלאה גברה כאשר ראתה שלאה יולדת ילד אחר ילד.

לבסוף נענה אֱלֹדִים לתפילותיה והיא ילדה שני בנים – יוסף ובנימין. על לידת בנימין היא שילמה בַחֲיִיה (מתה), ויעקב קבר אותה בבית־לחם.

אהבת מיכל לדוד

מיכל בת שאול

(ציור של לידיה קוזניצקי)

מיכל הייתה בתו הצעירה של שאול המלך. מיכל התאהבה בְּדָוִד, המתואר במקרא כנער אדמוני ויפה עיניים. דוד עלה לגדולה כאשר הצליח לנצח, בעזרת אבן בלבר, את גלית הענק הפלשתי. גבורתו בשדה הקרב גרמה לקנאת שאול, והוא חיפש אחר הודמנויות

(הוא לא יסתפר) כי נזיר אֱלֹדִים יהיה הנער מן הבטן והוא יחל להושיע את ישראל מיר פִּלְשְׁתִּים" (שופטים י"ג, ה')

שמשון גדל וכוחו הפיזי נודע לכולם. הוא נלחם בפלשתים וגבר עליהם לברו. ניצחונו וכוחו הרב עוֹדְרוּ את סקרנותם של הפלשתים. הם חיפשו לדעת מה סוד כוחו. הודמנות לגלות את סודו נפלה בידיהם כאשר פגש שמשון את דלילה, אישה פלשתית יפה, והתאהב בה. "...וַיְהִי אַחֲרָי כֵּן וַיֹּאֲהֵב אִשָּׁה בְּנַחַל שׁוֹרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה" (שופטים ט"ו, ד'). הפלשתים ביקשו מדלילה לנצל את אהבתו של שמשון אליה ולגלות להם את סודו, תמורת כסף.

דלילה לא עמדה בפיתוי הכספי והחליטה לקבל את ההצעה. היא פיתתה את שמשון תוך ניצול אהבתו ושאלה אותו: "הגידה נא לי כמה כוחך גדול וכמה תאסר לענותך" (שופטים ט"ו, ו') שמשון הצליח להתל ברלילה (לא לומר לה את האמת בריצנות) שלוש פעמים ולא מסר לה את התשובה הנכונה. כאשר הבינה דלילה ששמשון שיקר לה, היא האשימה אותו: "וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךָ וְלִבִּי אִין אֲתִי זֶה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים הִתַּלְתָּ בִּי וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי כִּמָּה כֹּחֲךָ גָּדוֹל" (שופטים ט"ו, ו').

לדברי דלילה, רק גילוי הסוד יוכיח את אהבתו של שמשון אליה. שמשון, שרצה להוכיח לה את אהבתו, נשבר וסיפר לה את סודו.

כאשר נודע לדלילה סוד כוחו, היא גָּזְזָה את שַׁעַר ראשו, והפלשתים הצליחו לתפוס אותו ולנקר את עיניו. הם אסרו אותו והגגו את תפיסתו לפני כל העם. שמשון הובל למקדש אֱלֹדִים הפלשתים מנוקר עיניים ומושפל. הוא עמר על־יד צמודי המבנה והתפלל לאלוֹדִים בפעם האחרונה: "וְכִרְנִי נָא וְחִזְקִנִי נָא אֲךָ הַפֶּעַם הַזֶּה, הָאֱלֹדִים, וְאִנְקָמָה נָקַם אַחַת מִשְׁתֵּי עִינָי מִפְּלִשְׁתִּים" (שופטים ט"ו, כ"ח). שמשון החזיק את שני צמודי המבנה וקרא :”תַּמַּת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים” (שופטים ט"ו, ל'), וכך קרס כל המבנה על החוגגים וגרם למותם של פלשתים רבים.

בסיפור המקראי לא מתוארים רגשותיה של דלילה לשמשון או רגשי צער וחרטה על גורלו, ונראה שמה שהביא לסופו של שמשון היה אהבה חר־צדדית לאישה, שניצלה את נקודת החולשה של גבר שאהב אותה.

אהבת איתמר

סיפור אהבתו של **איתמר**, בנו של **אַלִיעֶזֶר בן־יהודה**, **ללאה אבושדיה**, צעירה ירושלמית בת 16,

איתמר בן אב"י

הוא סיפור שהסעיר את היישוב היהודי בירושלים, מאחר שהתנהל מעל רפי העיתון, זה סיפורו של מחזר עקשן, שמכשולים וקשיים לא הרתיעו (לא הפחידו) אותו, שהמשיך לנסות גם כשהיה נראה שאפסה (שאיזן כל תקוה – עד שהצליח לממש את אהבתו.

איתמר נולד ב־1882 בירושלים. הוא זכה לפינוי "הילד העברי הראשון", מאחר שהוריו דיברו אתו עברית בלבד ואף בודרו אותו מחברת ילדים אחרים, שדיברו שפות זרות. בבגרותו הוא היה לעיתונאי והמשיך את פועלו של אביו.

כאשר היה בן 26, התאהב איתמר אהבה נואשת בלאה אבושדיה, תלמידת גימנסיה יפת מראה, בת למשפחה מכובדת ואמידה בירושלים, שעלתה לישראל ממרוקו במאה ה־19. הוריה של לאה התנגדו נמרצות (מאור) לחיזוריו של איתמר – הן בגלל משפחתו הענייה והן בגלל מוצאו האשכנזי.

המחנך הנלהב לא ויתר, ולאחר שאמה של לאה גילתה את מכתבי האהבה שהוא כתב לה, הוא החליט להשתמש בעיתון כדי להגיע ללב אוהבתו.

וכך החל לפרסם בו את מכתבי האהבה שכתב לה, תוך שהוא מתאר ברגש את יופיה ומשתף את כל קהל הקוראים באהבתו אליה. כל היישוב בירושלים עקב בדריכות רבה אחרי אהבתו של איתמר.

חשיפת סיפור האהבה בָּרָבִים גרמה מבוכה רבה למשפחתה של לאה, והוריה החליטו לאסור עליה להיפגש עם איתמר.

לאה, שהתאהבה אף היא באיתמר, הבטיחה לאמה לא להמרות את פיה (לעשות מה שהאם רוצה) ולא להינשא לאיתמר, אך היא גם אמרה כי היא לא תינשא לאף גבר אחר.

לאחר שלוש שנות חיזור, השתלט הייאוש על איתמר והוא כתב שיר התאבדות, שעוֹדֵר סְעֵרה ביישוב:

מֵאַיִ אֲהַבְתִּיהָ וְלִבִּי כְּאוֹב,

לֹא יָזַז הָאֶקְדָּח מְמוּלִי,

בֵּין סִפְרֵי רוּחִי,

עַל שׁוֹלְחָנִי הָאֲהוּב,

נוֹשֵׁם הוּא הַמֶּנֶת כָּבֵד לִי.

כִּי נִמְאָס לִי הַכֹּל – אֲפִילוּ יָפְתִּי,

אֲשֶׁר בְּחָרָה כָּד לַחִיּוֹת בִּלְעָדִי,

חֲכִי נָא עוֹד רָגַע אוֹי אֶת יָפְתִּי,

עוֹד רָגַע רַק וְתִבְכִּי לְבָלִי דִּי.

בעקבות האיום להתאבד, החליט אליעזר בן־יהודה לפנות ל**אַלְבֶּרְט עֲנַתְבִּי**, ידיד משפחת אבושדיה, וזה פנה להוריו הנערה הצעירה.

לאחר שלאה הביעה את אהבתה ורצונה להינשא לאיתמה, ניאותו ההורים להסכים לנישואין.

איתמר ולאה נישאו וחיו באושר ובעוני, עד מותו של איתמר ב־1943 מהתקף לב.

רחל המשוררת וזלמן שזר

רחל המשוררת

אהבתם של רחל המשוררת וזלמן שזר, מי שהיה לְיָמִים הנשיא השלישי של מדינת ישראל, הוא סיפור של אהבה נכונת, שהתחילה בחצר כינרת ולא מומשה. רחל בלובשטיין נולדה ב־1890 ברוסיה ועלתה לישראל ב־1909. את זלמן (רוב־שזב) שזר שנולד גם הוא ברוסיה ב־1889, פגשה לראשונה בביקור שערך בחצר כינרת. שזר הוקסם מרחל והתאהב בה, אך התחתן עם אישה אחרת.

רחל ביטאה את כָּאֵבָה בשיר שהקדישה לו, "גן נעול". מאחר שלא יכלה לחשוף את שמו בָּרָבִים, היא הקדישה אותו לזר – ראשי תיבות של זלמן רוב־שזב. רחל בחרה במילה זר מפיוון שהרגישה שבהתנהגותו אליה הוא כמו אדם זר.

ההמשך – בעמוד 10

המשך מעמוד 7

אהבה לנצח

גן נעול

לזר

מי אתה? מדוע יד מושטת

לא פוגשת יד אחות?

ועינים אך תמתנה רגע

והנה שפלו כבר נבוכות.

גן נעול. לא שביל אליו, לא דרך.

גן נעול - אדם.

האלך לי? או אכה בסלע

עד זב דם?

אדר, תרפ"ח

רחל חלתה בשחפת (טוברקולוזיס) ונאלצה לעזוב את קיבוץ דגניה. היא עברה לתל-אביב ומתה לבדה בגיל 40.

אבשלום פיינברג ורבקה אהרונסון

אבשלום פיינברג

שרה אהרונסון

סיפור אהבתם הטרם גי של אבשלום פיינברג ורבקה אהרונסון מתפתח על רקע האירועים הסוערים אשר התרחשו (קרו) בזכרון-יעקב בתקופת מלחמת העולם הראשונה (1914-1918).

מצב היישוב היהודי תחת השלטון התורכי קשה מנשוא (קשה מאוד), ועל רקע זה קם ארגון ריגול יהודי, שנשא את השם ניל"י (ראשי-יבות של הפסקו; נצח ישראל לא ישקר). את הארגון

הקימו אהרן ואלכסנדר אהרונסון. בין החברים שהצטרפו לארגון בלטו האחות שרה אהרונסון, שהייתה דמות מרכזית בארגון, ואבשלום פיינברג, שהיה חבר קרוב של המשפחה. חברי הארגון פעלו תוך סכנת נפשות (סכנת מוות) כדי להעביר מידע (אינפורמציה) לבריטים, במטרה לסלק את השלטון התורכי מהארץ.

בתוך כל המצב הקשה הזה מתאהבות שרה

ורבקה, אחותה הצעירה והיפה, באבשלום פיינברג,

שהיה גבר צעיר ויפה תואר.

למי הוא החזיר אהבה? יש אומרים שאהב את שתייהן, יש אומרים ששרה הייתה אהובתו, אך רבקה, שהייתה עד גיל 89, התעקשה במשך כל שנות חייה שהיא הייתה אהובתו היחידה.

באחד ממכתביו כתב לה:

אלף נשיקות לך אהובתי

כך גומרים כל האוהבים את המכתבים

של אהובותיהם הם כותבים.

אלף נשיקות לך אהובתי

כך מתחיל אני את מכתבי אלייך אהובתי

ומה מאוד מתאוה (רוצה מאוד) אני לנשקך.

אלף נשיקות לך אהובתי.

למרבה הצער, חברי ניל"י נתפסו בזה אחר זה ועברו עינויים (סבל) קשים. שרה, שלא יכלה לשאת את הסבל, שלחה יד בנפשה (התאבדה).

גם לסיפור אהבתם של אבשלום ורבקה היה סוף מר: אבשלום יצא להעביר מידע לבריטים במצרים. בדרך הוא נורה בידי בדואים. הוא נהרג ונקבר במדבר. במקום קבורתו צמח עץ דקל, כנראה מתמרים שהיו בכיסו.

גופתו של אבשלום נמצאה רק ב-1967 והובאה לקבורה בהר הרצל.

רבקה חיכתה לאהובה שיחזור. היא לא נישאה מעולם ומתה בגיל 89 ערירית (פלי ילדים).

פולה ודוד בן-גוריון

דוד בן-גוריון, ראש הממשלה הראשון של ישראל, ופולה, ילידת מינסק שהיגרה לארה"ב ושימשה שם אחות בבית-חולים, נפגשו בניו-יורק ב-1915. השניים התאהבו ונישאו ב-1917, למרות התנגדות הוריה של פולה. הוריה התנגדו לקשר עם בן-גוריון בגלל פעילותו הציונית, ולא הגיעו לחתונתם.

זמן קצר לאחר החתונה עזבה פולה את עבודתה והקדישה את כל חייה לטיפול בבועלה. פולה ידעה כי בנישואיה היא תצטרך להקריב את חייה למען האידיאלים שבעלה מאמין בהם, ועשתה זאת במסירות ובאהבה. היא דאגה לחינוך שלושת ילדיהם, דאגה לבית ואף לעניינים הכלכליים, ובכך שחררה את בעלה לפעילות ציבורית.

בן-גוריון האמין שהפרחת הנגב היא העתיד של

פולה ודוד בן-גוריון

היישוב היהודי, ופולה הלכה אחריו למדבר, למרות התנאים הקשים והניתוק מחבריה ומבני משפחתה. דוד בן-גוריון שלא הפרנו מתגלה לנו במכתבי האהבה שכתב לפולה מנסיעותיו הארוכות בעולם, בשליחותו הציבורית. הנה קטע ממכתב ששלח לה מאנגליה, כאשר התנדב לשרת בלגיון בזמן מלחמת העולם הראשונה והיא נשארה בארץ, מצפה לתינוק:

וינדזור, 15 ביוני 1918

יקירתי,

שני מכתבך מיום 12 ביוני קיבלתי. אין מילים פני להודות לך על כתיבתך התכופה. זהו הרגע הטוב והמאושר ביום כשאת מקבל מכתב בכתב-ידך. אז רוצה אני ליפול לרגליך ולבקש את סליחתך, רוצה אני לחבק אותך וללחוץ אותך לחי, למען שתרגישי איך לבי דופק, אני רוצה לבכות בזרועותיך, לשאת אותך על כפי ולנשק אותך, לנשק בגעגועים הגדלים אצלי מיום ליום, ולהביא באהבתי מרפא והרגעה לכאב שהורשתי לך, אולם את כל-כך רחוקה, ואני יכול לראותך רק בתצלום שאני נושא על מדי הצבאיים, תצלום שעכשיו הוא יקר לי וקדוש...

...ודברי הם לא כדי לנחם אותך, כי יודע אני שעתה לא ינחם אותך דבר. את סובלת יותר מדי. את כל-כך בודדה וחסרת-ישע (פלי עזרה) - אני מפיר המשמעות רבת-היסורים (הסבל) של מילים אלה. אבל אני מבטיח אותך, כי בבדידותך את לא יחידה - עמך אני בכל נשמתי. לבבי פועם יחד עם לבך, ויהי המרחק ביני ובינך אשר יהיה - אני אנשום עמך יחד ואחיה את חייך ואסבול סבלך ואקווה ואתפלל לרגע של שמחה עמוקה ושל אושר רב, כשנחיה שוב יחד כאיש אחד.

פולה נפטרה ב-1968, בת 72, ודוד בן-גוריון נפטר ב-1973, בהיותו בן 87.

שניהם קבורים במדרשת שדה-בוקר בנגב.